

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

★
1956 metų
birželio mėn.
24
sekmadienis
Nr. 50 (1024)
★

Kaina 15 kap.

Dainuok, širdie, gyvenimą!

Tarybinės santvarkos metais mūsų respublikoje suklestėjo kultūra, nacionalinė savo forma, socialistinė savo turiniu, pakilo miesto ir kaimo darbo žmonių kultūrinis lygis, vystosi jų meninė saviveikla. Tą ryškiai rodo kas penkmetį organizuojamos respublikinės, kasmet vykstančios miestų bei rajonų dainų šventės, kurios, kaip tradicija, įėjo į mūsų buitį.

Šiandieną mūsų rajono darbininkai, kolūkiečiai, inteligentai ir moksleiviai pasirodys su daina, šokiais bei žaidimais miesto stadione. Tai bus septintoji rajono tradicinė dainų šventė. Sistemingo, nuolatinio darbo dėka dainų šventei neblogai pasiruošė „Aušros“, „Neries“, „Juodpėnų“ kolūkių, jungtinis „Aukštaičių“ kolūkių bei Kupiškio MTS, kultūros namų, VI. Rekašiaus v. vidurinės mokyklos ir kt. liaudies šokių kolektyvai. Gerai, organizuotai pasirodys dainų šventėje Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos, „Vedrupio“ kolūkių, kultūros namų, Šimonių vidurinės mokyklos ir kt. chorai, išmokę visas dainų šventės repertuaro dainas. Dainų šventėje dalyvaus 16 liaudies šokių ratelių, šeši mišrūs ir 15 vaikų chorų.

Pasiruošiant dainų šventei buvo pastebėta eilė trūkumų.

Vienas iš svarbiausių trūkumų yra tas, kad kultūros skyrius, o tuo pačiu ir kultūros namai mažai rūpinosi liaudies šokių kolektyvų bei chorų organizavimu kolūkiuose. Tokios kultūrinės įstaigos, kaip „Vienybė“, „Laukų spartuolio“, „Adomynė“, „Bugailiškių“, ir kt. kolūkių, visai nusišalino nuo meninės saviveiklos organizavimo kaimo. Vienas iš trūkumų yra ir tas, kad chorai bei liaudies šokių kolektyvai suorganizuoti prieš dainų šventes ir anksčiau dalyvavę jose, iširsta. Pavyzdžiui, praėjusiais metais rajoninėje dainų šventėje dalyvavo „Aukštaičių“ kolūkių choras, tačiau šiandien jo dainų šventėje nėra. Buvo organizuoti ir medicinos choro bei tautinių šokių kolektyvai, tačiau jų šiandieną taip pat nematyti.

Šiandien, kaip niekad, gyva Kupiškyje. Iš kolūkinį laukų ir gyvulininkystės fermų, iš imonių ir įstaičių, iš visų mokyklų susitelks tūkstantinė dainų šventės dalyvių minia.

Dainų šventė pademonstruos rajono darbo žmonių meilę Komunistų partijai ir Tarybinei vyriausybei, jų laimę ir džiaugsmą tarybinių tautų šeimoje, jų kūrybinį darbą statant šviesų komunistinį rytojų.

PRANEŠIMAS

apie pūdymų įdirbimo eiga
rajo kolūkiuose

1956 m. birželio mėn. 20 d.

(procentais)

Eil. Nr.	Kolūkių pavadinimas	Suarta gryno pūdymo	įdirbimo pirmą kartą
1.	„Palanga“	*	43,0
2.	„Artojas“	73,6	73,9
3.	„Aušra“	66,8	50,0
4.	„Pirmoji vaga“	65,3	—
5.	„Skodiny“	62,8	47,6
6.	„Neris“	60,8	—
7.	„Vėžionys“	50,0	50,0
8.	„Ateitis“	47,2	47,2
9.	„Vienybė“	43,6	—
10.	M. Melnikaitės v.	40,7	40,7
11.	„Stalino keliu“	36,9	—
12.	Mičiurino v.	34,7	34,7
13.	„Mūsų rytojui“	31,5	31,5
14.	„Nemunas“	31,1	—
15.	„Mituva“	30,1	—
16.	„Pakupys“	27,9	8,7
17.	„Juodpėnai“	25,4	25,4
18.	„Laisvė“	23,5	10,8
19.	„Sėtekšna“	23,3	23,3
20.	„Aukštaičiai“	23,3	—
21.	„L. spartuolis“	20,6	7,4
22.	„Bugailiškių“	19,0	19,0
23.	„Vedrupys“	18,8	—
24.	„Šakalas“	18,7	—
25.	„Žalgiris“	18,3	—
26.	„Adomynė“	18,2	—
27.	„Lukonys“	14,7	—
28.	„Pirmūnas“	14,0	—

Viso rajone: 34,1 15,7

*—įvykdė planą

Plano komisija

Už tolesnį pieno gamybos padidinimą kiekviename kolūkyje, draugai, gyvulininkystės darbuotojai!

Šio mėnesio 22 dieną Kupiškio kultūros namuose įvyko rajono kolūkių karvių melžėjų, kerdžių, fermų vedėjų, kolūkių pirmūnų ir žemės ūkio specialistų pasitarimas, kuriame buvo apsvarstyti tolesnio gyvulininkystės produktų gamybos vystymo klausimai. Gyvulininkystės darbuotojai suvedė darbo rezultatus, pasidalino darbo patyrimu. Rajono vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Slapšys savo pranešime nurodė eilę trūkumų, trukdančių ne tik atskiriems kolūkiams, bet ir rajonui visumoje sparčiai padidinti pieno gamybą. Pavyzdžiui, rajono gyvulininkystės darbuotojams nurodė „Neries“, „Vedrupio“, „Skodinio“ ir kt. pirmaujančių kolūkių valdybų, gyvulininkystės darbuotojų pastangas, keliant karvių produktyvumą, kovojant už žymų pieno gamybos padidinimą vasaros laiku.

Savo pasisakyme „Neries“ kolūkių pirmininkas drg. Stančikas nurodė, kokią didžiulę reikšmę pieno gamybos vystyme turi kultūrinės ganyklos, tinkama gyvulių priežiūra. Pasitarimo dalyviai įdomiai klausėsi jo pasakojimo, kaip „Neries“ kolūkių valdyba, kartu su karvių melžėjais ir kitais gyvulininkystės darbuotojais kovoja už spartų gyvulininkystės išvystymą. „Vedrupio“ kolūkių pirmininkas drg. Jakubėnas papasakojo, kaip vedrupiečiai šiais metais dvigubai padidino pieno gamybą, palyginus su praeitais metais. „Aušros“ kolūkių karvių melžėja J. Jurkšaitė, „Neries“ — Tonkaitė, „Žalgirio“ — Buivydaite, „Lukonių“ — Masiulionytė ir kitos karvių melžėjos papasakojo, kaip jos siekia padidinti pieno gamybą gerinant gyvulių priežiūrą.

Pasitarimo dalyviai išrinko delegatus į tarpusavyje lenktyniaujančių rajonų gyvulininkystės darbuotojų pasitarimą Panevėžyje.

Po pasitarimo geriausiems rajono kolūkių gyvulininkystės darbuotojams buvo įteiktos vertingos asmeninės dovanos. „Žalgirio“ kolūkių karvių melžėja Veronika Leonienė, iš 10 karvių vidutiniškai primelžusi po 765 litrus pieno, apdovanojta šilkinė medžiaga su knute. „Neries“ kolūkių karvių melžėja Eugenija Tonkaitė, iš vienos karvės primelžusi vidutiniškai po 821 litrus pieno — rankiniu laikrodžiu, „Lukonių“ kolūkių karvių melžėja Paulė Masiulionytė — patefonu, „Pakupio“ kolūkių kerdžius Antanas Jurkštas — šilkiniais baltiniais. Apdovanojimų tarpe geriausios melžėjos Babachina, Apšegaitė, Tučiūtė, Jusytė, Gurklienė, Laužikaitė, Augustauskienė, kerdžiai Rapkauskas, Prokofjevas ir kiti, visiems žinomi savo atsiektais rezultatais darbe, kolūkių gyvulininkystės darbuotojai.

„Laukų spartuolio“, „Laisvės“, „Aušros“, „Skodinio“ ir kitų kolūkių valdybos taip pat apdovanojo savo geriausius karvių melžėjas, kerdžius, fermų vedėjus.

Pasitarimo dalyviai priėmė rezoliuciją, išpareigodami ganyklinių gyvulių laikymo laikotarpiu žymiai padidinti gyvulininkystės produktų gamybą, tinkamai pasiruošti gyvulių žiemojimui, nuosekliai gerinti galvijų bandos veislę. Plačiau vystant socialistinį lenktyniavimą karvių melžėjų, kerdžių ir kt. gyvulininkystės darbuotojų tarpe, kovoje už visų vietinių išteklų pilną panaudojimą melžiamų karvių ganymui ir papildomam šėrimui žaliomis pašarais pagerinti.

B. Rimkus

Pas mūsų kaimynus

Partijai pašaukus

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas ir TSRS Ministrų Taryba šaukia komjaunuolius ir jaunuolius į Sibiro, Tolimųjų Rytų, Tolimosios šiaurės ir Donbaso milžiniškas šeštojo penkmečio statybas.

Dešimtis pareiškimų iš jaunuolių ir merginų gauna LLKS Panevėžio miesto komitetas. Į Pavlodaro aliuminijaus kombinato statybą pareiškė norą vykti komjaunuoliai: šaltkalvis-montuotojas Pavelas Sadačkovas, Vytautas Kalvelis, Kazimiera Gabnytė, Viktorija Pakarklytė ir dar daug kitų jaunuolių ir merginų.

Jaunieji savanoriai supranta, kad jų laukia ne-

lengvas darbas. „Visus sunkumus, sutiktus kelyje, pasižadame nugalėti. Aš noriu būti pirmose tarybinio jaunimo gretose“, — savo pareiškime rašo siuvimo fabriko „Nevežis“ darbininkė Aleksandra Bystrova.

— Kartu su priešakiniais tarybiniais jaunuoliais noriu vykti ten, kur kviečia Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė. Visas duotas užduotis vykdysiu sąžiningai, — pasižada cukraus fabriko darbininkė Viera Kondratjeva.

Komjaunimo miesto komitetas šiuo metu jau gavo daugiau kaip 40 komjaunuolių ir jaunuolių pareiškimų.

„Panevėžio tiesos“ puslapiuose

MECHANIZATORIAI RUOŠIASI ŠIENAPIŪTEI

Prieš kelias dienas Naujamiesčio MTS įvyko traktorių brigadų brigadininkų gamybinis pasitarimas, kuriame buvo apsvarstyta pasiruošimo šienapiūtei ir javapiūtei klausimas.

Pagal sutartinius įsipareigojimus MTS mechanizatoriai atliks šienapiūtę 5 kolūkiuose. Dirbs keturiuos traktorinės šienapiūvės.

V. Miknevičius

Naujos gyvenvietės statyba

Šiomet daugelyje rajono kolūkių pradėta naujų kolūkinį gyvenviečių statyba. Nauja kolūkinė gyvenvietė pradėta statyti ir „Raudonosios vėliavos“ kolūkyje. Šiuo metu namus statosi 8 kolūkiečiai.

T. Vindeikis

Papildoma visuomeninių gyvulių banda

Norint gauti daugiau pieno, reikia turėti ne tik daug pašarų, bet ir gerų galvijų. Iki šiol „Uliūnų“ kolūkyje būdavo didelis procentas bergždžių karvių, kas žymiai sumažindavo pieno produkciją.

Šiomet kolūkių valdyba ėmėsi konkrečių priemonių, kad būtų padidintas visuomeninių galvijų skaičius ir veislė. Fermai papildyti pas kolūkiečius sukontraktuota veršelių. Reprodukuojant kolūkinę bandą, jau apsisveršia-

vo 30 telyčių, o likusios apsisveršuos iki spalio 1 dienos. Bergždžios karvės iš bandos pašalintos, jų vieton atstatytos pirmaveršės.

1956 metų sausio 1 dienai stambių ragučių fermoje buvo priskaitoma 49 melžiamos karvės, dabar gi yra 67, kai tuo tarpu planas tėra 60 karvių. Iki šių akinių metų pabaigos karvių skaičius padidės iki 70 ir jų lyginamasis svoris bandoje sudarys 60 procentų.

G. Pašilytė

Jaunimo festivalis kolūkyje

Paliūniškio septynmetės mokyklos patalpose įvyko pirmasis jaunimo festivalis. Festivalio pradžiai mokyklos direktorius skaitė paskaitą „Žmogaus tobulėjimas“. Po to buvo su-

vaidinta pjesė „Nelaukta viešnia“. Ypač sudomino žiūrovus senoviniai liaudies šokiai ir dainos, kuriuos atliko kolūkių moterų šokių ratelis.

E. Jaskelvičiūtė

„Ateities“ kolūkyje mažai primelžiama pieno

Kolūkio karvių melžėjos pasižadėjo šiais metais vidutiniškai iš vienos karvės gauti ne mažiau, kaip po 1250 litrų pieno. Bet per aštuonius ūkinių metų mėnesius viena karvė vidutiniškai davė tik 323 litrus pieno. Beliko vos trečdalis ūkinių metų, o pieno reikia primelžti beveik triskart daugiau, kaip primelžta per aštuonius mėnesius. Jeigu per gegužės mėnesį karvė davė maždaug 70 litrų pieno, tai kiekvieną likusį mėnesį reikia, kad kiekviena karvė vidutiniškai duotų daugiau kaip pusečio šimto litrų. Tokie rezultatai kelia abejones, ar „Ateities“ kolūkio karvių melžėjos sugebės ištesėti savo pažadą? Bet kartu, kyla ir klausimas, ar tik vien melžėjos kaltos, kad karvės mažai duoda pieno?

„Ateities“ kolūkio karvių melžėjos ir žiema, laikant karves tvartuose, ir dabar, jas ganant, rūpinasi grynai tik melžimu, o karvių priežiūroje nedalyvauja. Emilija Augulytė, Danutė Kibaitė, Ona Masilionienė ir kitos melžėjos savo darbą atlieka sąžiningai, bet pieno kaip maža, taip maža.

Kame gi žemo karvių produktyvumo priežastys?

Pirmiausia tenka pastebėti, kad „Ateities“ kolūkyje mažai rūpinamasi karvių bandos gerinimu.

Dar tebelaikomos nusenušios, nebetinkamos veislės, duodančios per dieną vos po 2–4 litrus pieno karvės. Tiesa, bandoje 24 jaunos,

pirmaveršės karvės, bet jų produkcija — tik lašas mariose tarp šimto senų. O ir pirmaveršės ne visos pieiningos, nes, jas parenkant veislei, į tai mažai tebuvo skiriama dėmesio. Daugiau kaip 20 karvių iki šiol dar neapsiveršė, nors kitos su šviežiu pienu jau nuo vasario—kovo mėnesių. Tai rodo, kad praeitais metais, o taip pat ir anksčiau, blogai buvo organizuojamas karvių kergimas, nevedama jokia kergimo kontrolė. Kolūkio valdyba, matyt, pamiršo, kad bandos kokybė — gyvulininkystės produktyvumo pagrindas.

Į ganyklą karvės išėjo nesulyse: pašaro pilnai užteko iki šio mėnesio pradžios. Dabar ir ganykloje mažai tedarčiau primelžiama pieno, kaip tvarte. Tai galima paaiškinti tuo, kad gyvuliams trūksta priežiūros, blogai išnaudojamos ganyklos. Nakties metu karvės laikomos prie ganyklų užtvartuose garduose, kur jos negauna ne tik ēsti, bet neturi ir reikiamo poilsio. Ryta, truputį užėdę, lenda į krūmus ir gula. Taip, per dieną prasistumdę ganykloje, nakčiai vėl suvaromos į gardą. Taip ganomos karvės per dieną apibėga keletą kilometrų, daugiau geros žolės numina, negu suėda ir pačios nuvargsta. Be to, negauna iki soties švaraus vandens. Viena banda tokiu pat būdu ganoma antramečiuose dobiuose. Bet ir ji pieno duoda nedaug. Papildomas

gyvulių šėrimas numatomas organizuoti tik vėliau, kai visai nebebus žolės ganyklose.

Draugai kolūkio vadovai, taip organizuojant gyvulių ganyką, priežiūrą, žinoma, kad melžėjos neištesės savo pažadų, kolūkis šiais metais nepasieks užsibrėžtų pieno gavybos rodiklių.

Kaiminystėje — „Neries“ kolūkis. Šios žemės ūkio artelės valdyba pavyzdinčiai organizavo gyvulių ganyką. Karvių melžėjos, dalyvaudamos karvių priežiūros darbuose, randa vis naujus būdus karvių produktyvumui pakelti, nuosekliai didina pieno gavybą. Kodėl gi negalima to pasiekti pas jus, draugai ateitiečiai? Aišku, galima, tik reikia pasimokyti iš kaimynų darbo patirties, viską, kas naudinga pritaikyti savo darbe. Ar ne geriau, jeigu melžėjos, pačios priežiūrėtos, ganytų saitinu būdu karves? Juk jos būtų suinteresuotos nuolat gerinti gyvulių priežiūrą, siekdamos daugiau primelžti pieno. O jūsų nuolatiniams piemenims ar daug rūpi kiek karvės duoda pieno, jeigu jiems garantuotas darbdienis, nepriklausomai nuo planinės pieno gavybos įvykdymo.

Vasara — pieno gavybos sezonas. „Ateities“ kolūkio valdyba privalo rimtai susirūpinti, kad per šį laikotarpį būtų išvystyta pieno gavyba. Sąlygos tam yra, tik reikia jas išnaudoti nuolat gerinant bandos sudėtį, tinkamai organizuojant gyvulių ganyką, priežiūrą.

Padidinus pieno gavybą, žymiai sustiprės kolūkis, pakils darbdienio vertė.

St. Juozaitis

Mokyklose baigiasi egzaminai

Kupiškis. Vlado Rekašiaus vardo vidurinėje mokykloje baigiasi egzaminai. Pasikutinuosius egzaminus laiko 54 abiturientai, kartu su jais 1 eksternu. Nė vienam iš jų iki šiol nebuvo įvertintos žinios nepatekinamai.

Ivykęs birželio mėn. 19 d. algebros egzaminas žodžiu parodė visų abiturientų gilų šio dalyko žinojimą. Dauguma išlaikė tik labai gerai ir gerai.

Labai gerai egzaminus

laiko A. Maironis, A. Marcinkevičius, Z. Baltušytė, E. Kregždaitė, G. Purtylytė, Arn. Pažemys, A. Raugauskaitė, P. Šilaikis, A. Dačiulis, J. Juozevičius, J. Zebrytė ir kt.

Rytoj, birželio 25 d., pirmadienį, abiturientai laikys paskutinį chemijos egzaminą.

Greit didžiulis būrys jaunuolių į rankas gaus savo darbo įvertinimą—brandos atestatą.

B. Sadauskas

Šimonys. Birželio 19 dieną. Vidurinės mokyklos kieme vaikšto būrys jaunuolių. Tai abiturientai, kurie sėkmingai išlaikė algebros egzaminą. Jų tarpe labai gerai, kaip ir anksčiau, ir šį kartą išlaikė Pr. Balys, E. Vitkevičiūtė, J. Šileikaitė,

A. Uldukis ir kiti abiturientai.

Reikia džiaugtis ir tuo, kad visus egzaminus labai gerai ir gerai išlaikė minėtų draugų pamaina—dešimtosios klasės moksleiviai.

K. Krasauskis

Vilkijos rajono „Kelias į komunizmą“ kolūkio kiaušinėis iš vienkartinį paršavedžių kiaušius gauna po 10–12 paršelių. Gauta prieauglio penėjimas įgalina šiais metais papildomai pagaminti dešimtis tonų mėsos, iki 45 centnerių padidinti kiaušienos gamybą 100 hektarų ariamos žemės. Kolūkio gyvulių augintojai atranka geriausias vienkartinės paršavedes kiaušius į pagrindinę veislinę bandą. Nuotraukoje: kolūkio „Kelias į komunizmą“ kiaušinių fermoje. Priešakyje kiaušinėlis Elena Marmienė priežiūri iš vienkartinį paršavedžių kiaušius gautus paršelius.

M. Ogajaus nuotr.

(ELTA).

Socialistinės pramonės laimėjimų apžiūra

ninis mikroskopas, įgalinantis stebėti dalelytes, kurios yra šimtą kartų mažesnės, negu kad paprastai matoma pro šviesos mikroskopą.

Viena paviljono salė tarytum perkelią jus į požeminį pasaulį. Čia viskas panašu į anglies šachtą. Dirbtiniuose kasiniuose pastatyti naujausieji anglies kombainai, mechanizuotas kilnojamas ramsymas, pakrovimo mašinos. Čia pat galima matyti hidromonitorių, griauančių anglies sluoksnį vandens čiuurkšlės jėga.

„Mašinų gamybos“ paviljone visapusiškai parodyta traktorių, automobilių, žemės ūkio mašinų gamyba. Naujausioji žemės ūkio technika akivaizdžiai rodo, kaip metalai iš metų didėja kolūkių ir tarybinių ūkių techninė galia. Šeštajame penkmetyje socialistinė pramonė patieks žemės ūkiui maždaug 1 milijoną 650 tūkstančių traktorių, skaičiuojant 15-jėgiais, 810 tūkstančių grūdų, kukurūzų derliaus nuėmimo ir si-

loso nuėmimo kombainų. Daugelis šių markių mašinų dabar eksponuojamos. Štai spindi naujais dažais galingas vikšrinis traktorius „CTZ“, turintis beveik 15 tūkstančių kilogramų maksimalią traukiamąją jėgą, kukurūzų derliaus nuėmimo kombainas „KSK-2,6“, skirtas atskirtiniam kukurūzų burbuolių ir stiebų nuėmimui, mašina kukurūzų sėklai kalibruoti ir kita žemės ūkio technika.

Mašinų gamybos techninė kultūra ir pažanga priklauso visų pirma nuo staklių gamybos išsivystymo lygio. Šeštajame penkmetyje specializuotųjų, specialiųjų ir daugiapozicinių agregatinių staklių gamyba padidės beveik puse trečio karto, automatinė ir pusiauautomatinė linijų bei įrengimų automatiniams cechams bei gamykloms — beveik penkis kartus. Kaip sprendžiamas šis uždavinys, pasakojama „Staklių gamybos“ paviljone. Čionai atsiuntė savo produkciją Mask-

vos, Leningrado, Gorkio, Odesos ir kitų šalies miestų staklių gamyklos. Tiesios veikiančių staklių gretos sudaro dirbančios gamyklos vaizdą.

Lankytojai labai giliai domisi paviljonu „Atominė energija taikiems tikslams“. Mūsų šalyje atominė energija pirmą kartą pasaulyje buvo priversta tarnauti žmogui. Kaip žymiai išplečiamas atominės energijos naudojimas taikiems tikslams šeštajame penkmetyje, pasakojama šio paviljono eksponatai. Čia parodytas 200 tūkstančių kilovatų galinčio atominės elektrinės maketas, vaizduojantis elektrinę, kuri bus pastatyta šiame penkmetyje, pirmojo pasaulyje tarybinio atominio ledlaužio modelis. Visuotinė dėmesį patraukia veikiantis atominis reaktorius su vandeniniu lėtinimu ir vandeniniu aušinimu. Trisdešimties kilogramų urano radioaktyvaus spinduliavimo veikiamas, vanduo šviečia žydia šviesa.

(Nukelta į 4 psl.).

Maskva. 1956 m. Visasąjunginė pramonės paroda. Nuotraukoje: Mechanizacijos aikštė.

A. Sergiejevo nuotr.

(TASS-ELTA).

Birželio 4 d. Maskvoje buvo atidaryta nuolatinė Visasąjunginė pramonės paroda. Jos dvidešimtyje paviljonų atsispindi socialistinės pramonės, technikos ir mokslo pasiekimai, atskleistos mūsų šalies liaudies ūkio vystymosi šeštajame penkmetyje perspektyvos. Pamonės paroda atspindi mūsų industrinės valstybės nūdienį ir rytojų. Ji rodo, kaip tarybinė liaudis kovoja už istorinių Komunistų partijos XX suvažiavimo nutarimų įgyvendinimą.

Lankytojai pirmiausia apžiūri Svarbiausią paviljoną. Čia plačiai parodyti TSRS Mokslų akademijos pasiekimai nagrinėjant svarbiausias mokslines problemas. Ekskursantai susipažįsta su tarybinių mokslininkų darbais naudingųjų iškasenų

studijavimo ir išsavinimo, TSRS vieningo energetikos tinklo sudarymo, elektroninių skaičiavimo mašinų, puslaidininkių naudojimo, dirbtinių kristalų gamimo ir kitose srityse.

Vienas pagrindinių parodoje yra „Mašinų gamybos“ paviljonas. Daugelyje salių parodyta visa geriausia ir priešakinga, ką yra sukūrę tarybiniai mašinų gamintojai, metalurgai, energetikai, laivų statytojai ir kitų pramonės šakų darbuotojai. Šiame paviljone galima akivaizdžiai įsitikinti, kokias naujas aukštumas vystydama technika iškovoja tarybinė mašinų gamyba — sunkiosios industrijos širdis. Lankytojus stebina ir didžiulis, sveriantis 426 tonas hidraulinės turbino darbinis ratas, ir subtiliausio darbo elektro-

Mūsų šalyje

KRITIKA IR BIBLIOGRAFIJA

„Nemunas laužia ledus“

Tokio pavadinimo romanas, neseniai pasirodžiusi respublikos knygynuose, parašė ne rašytojas-profesionalas, o partinis darbuotojas Jonas Usačiovas, dirbęs atsakingą partinį ir komjaunimo darbą buvusioje Kauno apskrityje, o taip Alytuje, Kalvarijoje ir kitur. Romanas parašytas 1951–1955 metais.

Knygoje jaudinančiai pasakojama apie pirmųjų kolūkių kūrimąsi Dzūkijoje, apie darbo valstiečių kovą prieš pikčiausius lietuvių tautos priešus — buržuazinius nacionalistus, reakingąją dvasininkiją.

...Dainavos apskrityje Panemunės valsčiuje pradeda kurtis kolūkiai. Pirmojo „Nemuno“ kolūkio pirmininku išrenkamas darbuotojas valstietis Mykolas Rusinas. Dar iki tarybinės santvarkos vedęs našlę Brilienę, atsilikusia bei priešiskai Tarybų valdžiai nusistačiusią moterį, Mykolas pergyvena staigų šeimos skilimą. Brilienė griežtai atsisako stoti į kolūkį, o jos sūnūs nuo pirmojo vyro Vladas ir Dzidas tampa tikrais liaudies priešais. Brilienės dukterė Marytė, priešingai, daugiau pritaria savo patėviui Mykolui Rusinui, su kuriuo išvien eina taip pat jo tikrieji vaikai — Juozas ir Stasė.

Tokį šeimos skilimą autorius parodė įtikinamai, surišdamas su sudėtingais klasių kovos momentais. Senasis Mykolas bei jo vaikai ejo kartu su darbo liaudimi, o Brilienė su savo išsigimusiaisiais sūnumis buvo įpajinioti į buožių Bedušių — buržuazinių nacionalistų banditų pinkles.

Ryškiais vaizdais romanas atskleidžia į banditų gaują susitelkusių buržuazinių nacionalistų bei reakingosios dvasininkijos atstovų žvėriškumą. „Vana go“, „Ažuolo“ bei kitomis slapivardėmis besidangstantieji hitlerininkų samdiniai, buvę vietiniai dvarininkėliai ir buožės, žudo nekalčius žmones, degina jų sodybas. Jie nužudo pirmąjį

Jonas Usačiovas, NEMUNAS LAUŽIA LEDUS. Vilnius, 1956 m. 445 psl.

„Nemuno“ kolūkio pirmininką Mykolą Rusiną, tikėdamiesi sukelti paniką, išardyti kolūkį. Tačiau tuščios jų viltys: šis įvykis dar labiau sutelkia darbo valstiečius į kovą prieš savo buvusius engėjus, tapusius žmogžudžiais. Šioje kovoje aktyviai dalyvauja ir geriausi kaimo inteligentijos atstovai, jų tarpe mokyklos direktorius Jovaras, kurį banditai tykoja nužudyti.

Vienas iš ryškiausių romano veikėjų Juozas Rusinas po tragiškos tėvo mirties tampa liaudies gynėju, po to kolūkio pirmininku ir duoda triuškinantį smūgį banditams. Jaudinančiai parodyta Juozo meilė Marytei, kuri, per prievartą įstumta į buožinių banditų šeimą, žūsta nuo bandito peilio.

Šalia atvirų liaudies priešų — buržuazinių nacionalistų ir reakingosios dvasininkijos atstovų klebonų Bagdono ir Starkaus, knygoje parodyti taip pat ir tokie žmonės, kurie dėl savo apsileidimo, budrumo stokos bei pamėgimo nuolat „išsigerti“ nejučiomis patenka į priešų pinkles ir faktiškai tampa jų pagalbininkais. Tokių tarpe matome valsčiaus partorgą Rudziką, kuris priėjo iki to, jog retai kada būdavo blavus. Degtinė jį pražudė. O priešas kaip tik to ir siekė. Pradžioje Rudzikas pašalinamas iš partijos, o po to gauna aštuonerius metus kalėjimo už visuomeninio turto grobstymą.

Knygoje parodoma paprastų kaimo darbo žmonių meilė Komunistų partijai, išvadavusiai Lietuvos liaudį iš buožių ir dvarininkų jungo.

Didi knygos vertė yra ta, jog ji, teisingai vaizduodama lietuviško kaimo gyvenimą, išvelka į dienos šviesą buržuazinius nacionalistus — mūsų tėvų, brolių ir kūdikių žudikus, moko būti budriais kovoje prieš užsimaskavusius lietuvių tautos išgamas ir budelius, parodo šviesią kolūkinio kaimo ateitį.

J. Bartkus

Trumpai

Kupiškio kultūros namuose įvyko rajono kultūrinių įstaigų darbuotojų pasitarimas tikslu pagerinti kultūrinį-masinį darbą kaimuose. Pasitarime kalbą pasakė LKP rajono komiteto sekretorius drg. Paplauskas.

„Ateities“ kolūkio II ir III laukininkystės brigadų žemdirbiai gerai padirbėjo vykdant pavasario sėją. Jų tarpe aktyviausiai dalyvavo V. Krikštopaitė, V. Stanienė, Ma-

tulienė, J. Kaupienė, J. Palileikaitė, J. Matulis, P. Stukas ir kt. kolūkiečiai.

I. Simaškaitė

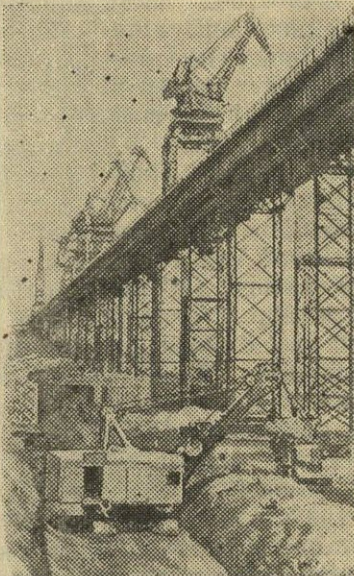
„Palangos“ kolūkyje taisomi keliai. Anksčiau apleistas, einas per I laukininkystės brigadą kelias, šiuo metu visų žemdirbių jėgomis pataisytas. Kelių taisymui šiuo metu įjungta daugiausia kolūkiečių.

L. Drevinskaitė

KUSTANAJAUS SRITIS. Kustanajaus srities laikraštyje spausdinami agronomijos patarimai. Patarimuose atspindi srities žemės ūkio pirmūnų daugiametis patyrimas. **Nuotraukoje:** apskaitininkas G. Brevko skaito agronomijos patarimus Zato-bolsko tarybinio ūkio penktose traktorinėse — laukininkystės brigadoje.

J. Nemovo nuotr. (TASS).

STALINGRADO HIDROELEKTRINĖS STATYBA. Aikštelės paruošimas armatūros montavimui.

A. Maklecovo nuotr.

(TASS).

CHARKOVAS. Prie gamyklos „Sviet šachtiora“ atidaryti kultūros namai. Klubo bibliotekoje priskaitoma 25 000 to-mų knygų, skaitytojų skaičius viršija 2 500 žmonių. **Nuotraukoje:** bibliotekininkė A. Soroka (kairėje) išduoda knygas skaitytojams.

E. Jasenovo nuotr. (TASS).

IŠ REDAKCIJOS PAŠTO

Jaunimas nuobodžiauja

„Nuobodūs buvo ilgi žiemos vakarai, bet ne įdomesnis laisvalaikis ir dabar, vasara“ — aimaunoja „Pakupio“ kolūkio jaunimas. O ką gi veikia klubas-skaitykla, biblioteka?

Drąsiai galima sakyti, kad šios kultūrinės įstaigos veltui eikvoja valstybės lėšas. Klube-skaitykloje be tvarkės, jos vedėjas Pajarskas retkarčiais pakeičia skaitytojams knygas, ir visą darbą. O sportininkai, saviveiklininkai, bendrai, kolūkio jaunimas jam ne galvoje. Nuo jo „neatsilieka“ ir bibliotekos vedėja Krasnauskaitė. Iš Skapiškio MTS patalpų bibliotekai persikėlus į kolūkio centrą lengviau atsiduso jaunimas...

„Perskaitysime knygų, laikraščių, žurnalų, gal vedėja padės organizuoti sporto, meninės saviveiklos ratelius“ — galvojo jie. Bet apsiriko. Krasnauskaitė biblioteką pavertė knygų sandėliu, į kurį patekti ne taip jau kiekvienam lengva. O kas be šių įstaigų rūpinsis kolūkio jaunimo poreikiais, kas organizuos kultūringą jų poilsį, pasiruošimą festivaliui? „Ar tokie turi būti kaimo kultūrinio įstaigų vadovai“ — klausia „Pakupio“ jaunimas.

Teisingą ir naudingą atsakymą turėtų duoti rajono kultūros skyriaus vedėjas drg. Tautvydas.

A. Pendrys

Reikalingas sienlaikraštis

Praeitais metais „Šetekšnos“ kolūkio kontoroje kabojo sienlaikraščio rėmai, o šiais metais ir jų nebėra. „Mes nekritikuosim, ir mūsų nelies“ — taip samprotaudamas kolūkio pirmininkas Vilimas metė sienlaikraštį į šalį. O reikėjo nemesti, bet sutvarkyti, pasirūpinti, kad būtų reguliariai leidžiamas. Juk trūkumų kolūkyje pasitaiko. Štai,

gamyboje apleista pirmoji laukininkystės brigada, bloga padėtis fermose. Ar nereikėtų apie tai parašyti sienlaikraštyje?

Kolūkiečiai siūlo kolūkio pirmininkui Vilimui nors kartą blaiviai apgalvoti sienlaikraščio vertę ir susirūpinti jo išleidimu artimiausiu laiku.

A. Palipa

Taip negerai, draugas Paberali!

Labai gerai, kad jūs mylite arklius, bet blogai, kad ne visus. Jūs, kaip savo akį saugote kadaise, seniai, buržuaziniiais laikais jums priklausiusias kumeles, o kitais visuomeniniais arkliais nesirūpinate. Jūs norite, kad tos kumelės nebūtų kinkomos į darbą, grasi-nate jas naudojantiems kol-

ūkiečiams, trukdote jiems dirbti. Taip negerai, draug Paberali! Reikia paką saugote kadaise, seniai, buržuazinius laikus, plačiau įsijungianti į gamybą, gyventi dabartimi, ateities perspektyvomis. Mylėkite ir gerbkite visą visuomeninį turtą.

V. Alkūns

NE TO KOLŪKIEČIAI TIKĖJOSI

„Šetekšnos“ kolūkio nariai nekantriai laukė grįžtant iš kursų klubo-skaityklos vedėjos Šerelytės, tikėdamiesi, kad jai grįžus, žymiai pagerės klubo-skaityklos veikla, masinis-politinis darbas. Bet apsišvylė. Šerelytė grįžo, o kultūrinis darbas „Šetekšnoje“ ne tik nepagerėjo, bet, priešingai, pablogėjo. Vietoje to, kad pasisėmus

žinių, Šerelytė kursuose išpuiko ir nebenori su kolūkiečiais net kalbėti. Klube-skaitykloje be tvarkos suversti laikraščiai, žurnalai, neleidžiamas sienlaikraštis, kovos lapeliai.

Tokiu Šerelytės darbu nepatenkinti šetekšniečiai, bet įdomu, kokios nuomonės rajono kultūros skyrius?

M. Matys

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Kolūkiet, Vaičiūnai!“

Tokio pavadinimo korespondencija tilpo „Stalino keliu“ Nr. 28, iš š. m. balandžio mėn. 4 d., kurioje buvo kritikuojamas „Stalino keliu“ arklių šerikas

Alb. Vaičiūnas už blogą arklių priežiūrą. Kolūkio valdyba posėdyje apsvarsčiusi minėtą korespondenciją Alb. Vaičiūną atleido iš pareigų.

IŠ NEPASKELEBTŲ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

Redakcija gavo skaitytojo laišką, kuriame nurodomi „Vedrupio“ kolūkio klubo-skaityklos vedėjos Tučytės darbo trūkumai.

Kultūros skyrius praneša redakcijai, kad laiške iš-kelti faktai pasitvirtino. Drg. Tučytė įpareigota darbą pagerinti.

Redakcija gavo skaitytojo laišką, kuriame buvo nusi-skundžiama blogu Puozo parduotuvės vedėjos Kuke-nytės darbu.

Pasiuntus laiško nuorašą atitinkamai organizacijai, gautas atsakymas, kad laiške iš-kelti faktai pasitvirtino. Kukenytė iš pareigų atleista.

Už aukštą gyvulių produktyvumą vasaros laikotarpiu

Gyvulių žiemojimas viename pirmaujančių rajone — „Lenino atminimo“ kolūkyje — užbaigtas sėkmingai. Čia nekrito nė vienas gyvulys. Iki gegužės 20 d. iš kiekvienos karvės primelžta vidutiniškai po 885 kilogramus pieno. Rajono sąlygomis tai yra aukštas rodiklis.

Siekiant, kad karvių produktyvumas nesumažėtų iki to laiko, kai jos bus pradėtos papildomai šerti žaliaisiais pašarais, karvėms nuo pirmųjų ganymo dienų papildomai duodama po 3 kg koncentratų.

Žaliuoju pašaru jau pradėta gyvulius papildomai šerti nuo birželio mėnesio antrosios pusės. Tam išskirtas prie fermos esantis 5 hektarų žiemkenčių plotas. Kai kas mano, jog rugius geriausia auginti grūdams ir šerti gyvulius koncentratais, o šiaudus panaudoti kaip stambiuosius pašarus. Bet gyvulių augintojai apskaičiavo, kad 1 ha rugių kolūkio dirvų sąlygomis duos ne daugiau 6 cent grūdų ir 12 cent šiaudų. O žaliosios masės tas pat hektaras gali duoti mažiausiai 105 centnerius. Sušėrus karvėms 105 cent žaliosios masės,

galima gauti 1.750 kilogramų pieno. Kolūkis, šerdamas pašarui skirtus žiemkenčius, jokio nuostolio neturės.

Žaliajam pašarui kolūkyje taip pat pasėta 6 hektarai liucernos, 4 hektarai rugių-vikių mišinio, išskirtas dobilų plotas. Rudenį galvijai bus šeriami pašariniais kopūstais, kurių pasėta 4 ha. Liepos mėnesio pradžioje bus pasėta keletą hektarų žiemkenčių karvėms ganyti.

Žaliajai masei ekonomiškiau ir racionaliau sunaudoti, ji bus smulkinama ir skaninama koncentratais, grūdų atliekomis. Žaliosios masės gyvuliai papildomai kasdien gaus po 35–40 kg.

Vasara bus organizuotas stovyklinis galvijų laikymas. Karštomis dienomis gyvuliai nuo 10 iki 18 valandos bus laikomi tvartuose, o vakare ir naktį — ganomi, priiškant juos.

Kolūkio gyvulių augintojai kovoja už tai, kad įvykdytų priimtus išpareigojimus — primelžtų šiais ūkiniais metais iš kiekvienos karvės vidutiniškai po 2 200 kilogramų pieno.

V. Juodzevičius
Zarasų rajonas (ELTOS koresp.)

Socialistinės pramonės laimėjimų apžiūra

(Atkelta iš 2 psl.)

Greta reaktoriaus pastatyta „karštoji“ kamera, kur su radioaktyviosiomis medžiagomis dirba plieninės „rankos“ — manipulatoriai.

Atskirų liaudies vartojimo prekes gaminančių įmonių darbo patyrimas atskleistas „Silko“, „Medvilnės“, „Mėsos pramonės“, „Daržovių ir konservų“, „Duonos“, „Cukraus“ ir kituose paviljonuose. Prieš „Cukraus“ paviljoną ant granito pakyls stovi Socialistinio Darbo Didvyres kolūketės Anos Denisovnos Koševajos bronzos biustas. Jis pažymi darbo žygdarbį, kurį įvykdė Kijevo srities kolūkio „Červonyj gigant“ grandininė, judėjimo už gausių runkelių derlių gavimą iniciatorė. O kiek dar paviljono salėse parodyta puikių gamybininkų, negailinčių jėgų ir darbo, kad šalis gautų daugiau cukraus!

Nueikime į „Plaušo ir vilnos pramonės“ paviljoną. Čia eksponuota gatava pro-

dukcija rodo, kokios svarbios yra šios pramonės šakos. Patvarūs, ryškių spalvų vilnos ir linų dirbiniai gyventojų gausiai perkami. Šių audinių gamyba šeštajame penkmetyje žymiai padidės. 1960 metais bus pagaminta 919 milijonų metrų vilninių ir lininių audinių. Pramonė ir žemės ūkis šiame paviljone yra kaimynai, papildo vienas kitą. Duoti tarybiniais žmonėms gražius ir patvarius audinius — tai ne tik pramonės darbuotojų, bet ir kolūkinio kaimo darbo žmonių uždavinys. Paviljone pateikiami įdomūs duomenys, rodantieji, kad kolūkiečiai kasmet didina žaliavų tiekimą mūsų pramonei.

Visasąjunginė pramonės paroda prideramai atspindi socialistinės pramonės laimėjimus, prisideda prie prišakinio patyrimo skleidimo, įkvepia kovai už sėkmingą tėvyninei pramonei ir žemės ūkiui šeštajame penkmetyje iškilusių didžiulių uždavinių įgyvendinimą.

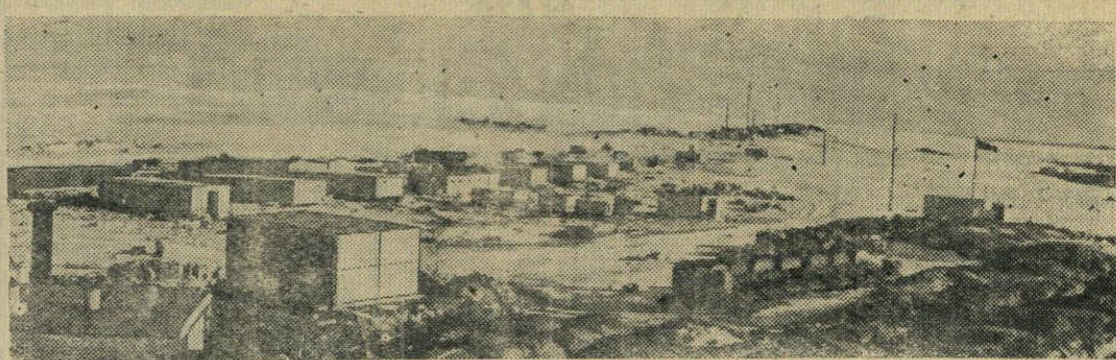
A. Miliajevas

Stambi aviacijos katastrofa

NIUJORKAS, (TASS-ELTA). Amerikos agentūros praneša, kad šiomis dienomis įvyko stambiausia reguliarių oro linijų istorijoje aviacijos katastrofa: lėktuvas „Super Konstelėišn“, priklausantis Ame-

rikos kompanijai „Venecuelen Eirlanz“, kuriame buvo 44 keleiviai ir 10 komandos žmonių, sprogo ir, apimtas liepsnos, nukrito į jūrą už 32 mylių nuo JAV pakrantės. Visi keleiviai ir komanda žuvo.

TARYBINIAI MOKSLININKAI ANTARKTIDOJE

Pirmoji Tarybinė kompleksinė Antarktinė ekspedicija. Ekspedicinės stoties „Mirnij“ gyvenvietė.
A. Kočetkovo nuotr.

(TASS).

Sportas

RAJONO MOKSLEIVIŲ SPARTAKIADA

Tikslu populiariainti sportą bei išaiškinti pajėgiausius sportininkus moksleivių tarpe, buvo organizuota rajono vidurinių ir septynmečių mokyklų moksleivių spartakiada, kurioje dalyvavo daugiau kaip 60 jaunuolių ir merginų.

1940—1942 metų gimimo septynmečių mokyklų mergaičių grupėje 60 m distancijoje pirmą vietą (laikas 9,2 sek.) laimėjo Juodpėnų septynmetės mokyklos sportininkė Bronė Vizbaraitė. To paties amžiaus berniukų grupėje 100 m distancijoje pirmuoju finišavo (per 16 sek.) Judpėnų septynmetės mokyklos moksleivis V. Vilėniškis.

1938—1940 metų gimimo grupėje 100 metrų distancijoje iš mergaičių pirmoji, per laiką 14,2 sek., atbėgo Šimonių vidurinės mokyklos atstovė J. Tvoškutė. Berniukų grupėje pirmasis finišą pasiekė Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos lengvaatletas A. Žiurlys (laikas 12 sek.). 200 m užbėgime jaunuolėms pirmoji vieta

atiteko R. Čiurlytei, pasiekusiai finišą per 34,9 sek. (Vlado Rekašiaus vardo vidurinė mokykla). Berniukų grupėje tą patį nuotolį per 29,8 sek. nugalėjo A. Žiurlys (Vlado Rekašiaus vardo vidurinė mokykla). Iš trijų bėgikų, dalyvavusių 400 m distancijoje geriausi rezultatai (1,03 min.) parodė Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos sportininkas A. Žiurlys. Toje pat distancijoje mergaitėms pirmoji, per 1 min. 13,2 sek. pasiekė finišą subatietė R. Siliekaitė. 800 m bėgime pirmasis pasiekė finišą per 2 min. 15,2 sek. P. Skuškauskas (Subačius). 1 500 m distancijoje varžėsi tik du ilgųjų distancijų bėgikai: subatietis P. Skuškauskas ir Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos moksleivis R. Jurgelevičius. Laimėjo pirmasis, nugalėdamas nuotolį per 4 min. 56,7 sek.

Disko metime 1940—1942 metais gimusiems septynmečių mokyklų grupės P. Kručas laimėjo pirmą vietą, numesdamas dis-

ka 18 metrų, ir 21,9 metus — L. Pašluostaitė. Vyresnio amžiaus berniukai šioje sporto šakoje pasirodė kiek geriau. Sportininkas D. Tamosiūnas (Kupiškis) nusviedė diską 29 metrus, tuo pačiu užimdamas pirmą vietą.

Letės metime kupiškietė K. Damosiūnaitė parodė geriausią rezultatą — 18,80 m. Jaunuolių grupėje toliausiai ietį numetė kupiškietis Dumčius — 38 m.

Rutulio stumime septynmečių mokyklų berniukų grupėje pirmą vietą, numesdamas rutulį 6 m, laimėjo Maksvyčių lengvaatletas P. Kručas. Mergaičių grupėje toliausiai (9,30 m) rutulį nustumė V. Balsevičiūtė (Subačius). Vyresniojo amžiaus jaunuolių tarpe geriausiai pasirodė D. Tamosiūnas, nustumdamas rutulį 10,10 m. Septynmečių mokyklų grupėje mergaitėms šuolyje į tolį pirmą vietą, nušokdama 3,8 metro, laimėjo Maksvyčių sportininkė D. Birkevičiūtė. Berniukų grupėje pirmoji vieta atiteko

Zaidelių septynmetės mokyklos sportininkui Petruliui, nušokusiam į tolį 5,3 metro. Vyresnio amžiaus mergaičių grupėje pirmą vietą laimėjo Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos moksleivė L. Remeikaitė, nušokusiai į tolį 4,15 metro. Toliausiai, 5 m nušoko A. Žiurlys (Kupiškis), iškovodamas pirmą vietą berniukų grupėje. Geresnį rezultatą trishuolyje parodė B. Vildžiūns (10,3 m).

Šuolyje į aukštį septynmečių mokyklų grupėje mergaičių tarpe laimėjo juodpėnietė Br. Vizbaraitė. Jos rezultatas 1,05 m. Berniukų grupėje aukščiausiai, 1,45 m peršoko Virbališkių septynmetės mokyklos sportininkas Kriovė. Vyresniojo amžiaus mergaičių grupėje šuolyje į aukštį pirmą vietą laimėjo L. Remeikaitė (1,35 m). Berniukų grupėje pirmoji vieta atiteko V. Vildžiūniui, peršokusiam 1,5 m aukštį.

Trikovėje (100 m bėgimas, rutulio stumimas, šuolis į aukštį) 1688 taškus pelnė Šimonių vidurinės mokyklos sportininkė L. Pašluostaitė. Antroji vieta liko V. Balsevičiūtei (Subačius), susirinkusiai 1536 taškus, ir trečioji — V. Alešiūnaitė — 890 taškų.

Penkiakovėje (200 m, 1500 m, šuolis į tolį, ietis, diskas) geriausiai pasirodė subatietis A. Šlapkauskas. Jis surinko 1309 taškus.

R. Bagužis
Varžybų teisėjas

Redaktorius
J. KISELEVIČIUS

Šiandien,
KUPIŠKYJE,
MIESTO STADIONE
įvyks
tradicinė
DAINŲ ŠVENTĖ
Pradžla 16 val.
KOMISIJA

